7/12093

YEDİ

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.18.0.SGB.0.03-02-610.01- 259-359 9/3/2006

Konu : Sayın Fuat ÇAY'ın
Yazılı Soru Önergesi

12265

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 15/02/2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-18268 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Hatay Milletvekili Sayın Fuat ÇAY'ın "İskenderun Körfezinde batan bir gemideki zehirli atıkların çıkarılmasına ilişkin" 7/12093 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:
1- Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Bşk.
(Kan. Kar. Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

Atatürk Bulvarı No:153 Bakanlıklar 06650 ANKARA *Ayrıntılı bilgi için irtibat:Alper Tolga ARSLAN Müh.*
Tel: (0312) 417 77 29 Fax:(0312) 417 91 60
e-posta: *apkkb-idsb@cevreorman.gov.tr* Web:www.cevreorman.gov.tr

7/12093

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN FUAT ÇAY'IN "İSKENDERUN KÖRFEZİNDE BATAN BİR GEMİDEKİ ZEHİRLİ ATIKLARIN ÇIKARILMASINA İLİŞKİN" 7/12093 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

1,2- İhaleyi kazanan firma 01.06.2005 tarihinde operasyona başlamıştır. Batık gemi içinde bulunan uçucu kül taşlaşmış durumdadır. Ulla gemisinden çıkarılan atık yükün yoğunluğu 2.2 kg/lt alındığında yaklaşık 1520 mton olarak hesaplanmıştır. 42 metre derinlikte bulunan geminin ambarında bulunan taşlaşmış atığın ambarların konumundan dolayı kenarlarda ve köşelerde kalan kısımları şimdiye kadar kullanılan yöntemlerle alınamamıştır. Konu ile ilgili olarak, ilgili kurumların katılımı bir toplantı düzenlenmiş olup, toplantıda alınan kararlar gereğince, Orta Doğu Teknik Üniversite Mühendislik Mimarlık Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü Müdürlüğü Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği, Çağan Dalgıçlık Sualtı Hizmetleri Ltd. Şti.'nden uzmanlar bilirkişi olarak görevlendirilmiş ve "Batık Ulla gemisi ambarlarının konumundan dolayı kenarlarda ve köşelerde kalan katılaşmış formdaki atık yükün gevşetilerek alınması/ alınamaması ve ihalenin sonuçlandırılmasına ilişkin verilecek son karara mesnet teşkil etmek üzere bilimsel bir raporun hazırlanması sağlanmıştır. Söz konusu bilirkişi raporunda atığın önemli bir kısmının hala çıkartılamadığı, ancak, derinliğin 40-42 m den fazla, görüşün oldukça düşük olduğu, yükün sertleşmiş bir yapıda olması göz önünde bulundurulduğunda, yapılabilecek operasyonel işlemlerin yeterince yapılmış olduğu görüşüne yer verilmiştir. Raporun değerlendirilmesi amacıyla yapılan toplantı sonucunda, söz konusu gemide bulunan atıktan numune alınması ve TÜBİTAK'ta analizinin yaptırılarak, tehlikeli özellik taşıyıp taşımadığının ve atığın gemi ile çıkarılması durumunda malzeme özelliği dikkate alınarak alınması gerekli tedbirlerin tespit ettirilmesi kararları alınmıştır.

3- 42 metre derinlikte bulunan geminin ambarındaki atık yük ambar kapaklarından girilmek suretiyle parçalanarak ve pompalar vasıtasıyla alınmıştır. Dolayısı ile su ile birlikte çekilen atık, atığı götürecek olan Amorito Gemisinin ambarlarına basılmıştır. Gemi yükünün çıkartılmasına ilişkin hazırlanan ihale şartnamesinde de alınacak önlemlerle ilgili detaylar verilmektedir. Batık M/V Ulla gemisinin batmasını takip eden günlerde ve batık gemideki yükün tahliyesi sürecinde alınan deniz suyu numunelerinin yetkili laboratuarlarda yapılan analiz sonuçları, yürürlükteki mevzuattaki deniz suyu kalite kriterleri açısından, deniz suyu kalitesinin olumsuz olarak etkilenmediğini göstermektedir.

4- Atığın tahliyesi esnasında hem üniversite hem de Hatay İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından deniz suyundan alınan numulerin sürekli analizi yaptırılmış ve tahliye süresince İl Müdürlüğü teknik elemanlarının da bulunduğu bir komisyon tarafından kontrol altında tutulmuştur. Batık gemideki yükün tahliyesi sürecinde alınan deniz suyu numunelerinin anılan yetkili laboratuarlarda yapılan analizlerine istinaden, yürürlükteki mevzuattaki deniz suyu kalite kriterleri açısından, deniz suyu kalitesinin olumsuz olarak etkilenmediği anlaşılmaktadır.

5,6- Söz konusu geminin ambarında bulunan taşlaşmış atığın ambarların konumundan dolayı kenarlarda ve köşelerde kalan malzemenin gevşetilerek alınabilmesi için yeni bir yöntemin uygulanarak atık yükün gemiye hasar vermeden çıkarılmasına ilişkin operasyunun yapılabilirliği konusunda araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur. Bu sırada, atık yükü almak üzere gelmiş olan OBO tipi Amorito Gemisinin Türkiye'de bulunduğu sürenin uzaması nedeniyle periyodik olarak yapılması gereken gemi bakım çalışmalarını yaptırmak üzere ülkemizden ayrılmıştır. Ancak, atık çıkarılmasına devam edilmesi durumunda Lafarge tarafından yeni bir gemi tahsis edilecektir.

7,8- Batan gemide bulunan atık içerisinde bulunan krom (+6)'nın tamamen suda çözünmesi durumunda yaklaşık olarak 308.000 ton suyu etkileyebileceği hesaplanmıştır.

7/17093

Dolayısıyla Batık geminin bulunduğu alanın balıkçılık yönünden avlanma sahası dışında ve münhasıran liman sahasında olmasına rağmen, ihtiyata binaen batık noktası etrafındaki 65 metre yarıçaplı alan RİSK BÖLGESİ olarak, 200 metre yarıçaplı alan ise KORUMA GÜVENLİK BÖLGESİ olarak ilan edilmiştir. Durum Başbakanlık Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğüne bildirilerek kamu oyuna ve ilgili kurumlara duyurulması sağlanmıştır.